

<https://otr.iod.gov.ua/ojs/index.php/otr/article/view/262> (Дата звернення: 08.11.2025).

2. Купчик Л. *Розвиток креативності здобувачів немовних спеціальностей: методичні особливості.* URL: <https://mir.dspu.edu.ua/article/view/320561> (Дата звернення: 08.11.2025).

3. Лучкевич В. *Дизайн-мислення у навчанні іноземної мови. Актуальні питання гуманітарних наук*, 61(2). URL: [https://www.aphn-journal.in.ua/archive/61\\_2023/part\\_2/43.pdf](https://www.aphn-journal.in.ua/archive/61_2023/part_2/43.pdf) (Дата звернення: 08.11.2025).

4. Рибалка Н.В. *Використання креативних технологій під час навчання іноземної мови. Інтелект. Особистість. Цивілізація*, (1 26). URL: <https://intelektn.donnuet.edu.ua/index.php/intelekt/article/view/77> (Дата звернення: 08.11.2025).

5. Самойлюкевич І., Деньгаєва С. *Формування умінь креативного мислення учнів початкових класів на уроках англійської мови // Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти».* Київ, 2020. Вип. 94. 338 с. – С. 282-289. URL: [https://eprints.zu.edu.ua/31264/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%97%D0%B1\\_%D0%9D%D0%A2%D0%9D\\_94\\_21.05.20.pdf](https://eprints.zu.edu.ua/31264/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%97%D0%B1_%D0%9D%D0%A2%D0%9D_94_21.05.20.pdf) (Дата звернення: 08.11.2025)

**Лубянікова Олександра**

**Науковий керівник:** к. філол. н., доцент Фрумкіна А. Л.

**Міжнародний університет**

## **ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВОЇ ЧАТ-КОМУНІКАЦІЇ**

Мовленнєва культура сучасного суспільства зазнає значних змін зокрема через активне використання цифрової чат-комунікації. Це активно впливає на мовно-культурні аспекти, змінює парадигми спілкування, створює

новий тип мовної поведінки, де надається перевага швидкості, зручності та емоційності. Важливість комунікації у людському житті та культурі під впливом інтернетної взаємодії є питанням надзвичайної складності та широти [2]. Враховуючи, що тенденція спілкування шляхом інтернет-технологій поширюється та набуває популярності, важливими є знання про потенційні як позитивні, так і негативні наслідки такої форми комунікації.

Насьогодні найвагоміший вплив на мовленнєве спілкування в інтернеті здійснюють мовці покоління Z («покоління TikTok»), які є першими народженими після масового впровадження інтернету, особливо соціальних мереж. Вони спілкуються в інтернеті з юних років, пов'язані між собою у світових медіа платформах (Facebook, Instagram, Snapchat, X, TikTok, YouTube тощо), є соціально активними. Цей стиль спілкування для них є надважливим, доповнюючи та ідучи паралельно з особистим спілкуванням (віч-на-віч) [2].

На відміну від особистого, онлайн спілкування має певні комунікативні особливості. Повідомлення зазвичай скорочені, наповнені неформальною лексикою, характеризуються мультимодальністю (поєднанням тексту, зображень, аудіо та відео), що дозволяє вчасно привернути увагу та отримати швидку відповідь.

Завдяки віртуальному спілкуванню в чатах виник особливий варіант мови – спеціальний сленг, який активно проникає і в повсякденне невіртуальне буття мови та соціуму. Сленг можна розглядати як одне з позитивних явищ віртуального спілкування, завдяки збагаченню мовленнєвої культури сучасного суспільства через появу нових слів та виразів. Це є показником адаптування мови до коливань у нашій мінливій реальності, її живості та динамічності. За допомогою сленгу, користувачі виражають свої емоції, почуття, гумор, що робить спілкування дружнім та відвертим. Згідно з матеріалами платформи Multipost Digital також емоційно підсилюють зміст повідомлень візуальні елементи – емодзі, стікери та GIF-файли. Вони не лише виконують декоративну функцію, а й активно сприяють формуванню нової форми цифрової комунікації, створюють ефект емоційної присутності

співрозмовника, додають в цифрову комунікацію виразність та чуттєвість. Візуальні елементи стали письмовим варіантом невербальних сигналів. Текст в поєднанні з візуальними образами краще передає тон та настрій повідомлень [3].

В той же час, використання візуальних елементів має певні недоліки, а саме: не всі користувачі однаково на них реагують, можуть неправильно їх тлумачити, що призводить до смислових помилок та ускладнення спілкування. Варто зазначити, що багато користувачів мають складнощі з пошуком емодзі під певні свої ситуації, що взагалі призводить до сумнівів щодо їхнього використання [1].

Відзначається також зворотній вплив комунікації в інтернеті та чатах на різні аспекти мовної правильності (лексику, правопис та граматику мережових текстів). Тексти наповнені великою кількістю аббревіатур й акронімів, англізмів і сленгу, незвичайних комбінацій, пунктуаційних знаків, частого лапкування, великих літер, дублювання символів, риторичних питань та окликів тощо. Порухення мовних правил чи пунктуації може бути як стилістичним прийомом, коли людина робить це свідомо, для виразності свого особливого стилю або несвідомо. Під маскою несвідомого порушення мовних правил під час мережового спілкування може скриватися мовна недбалість, неохайність, безтактність та нешанобливе ставлення до співрозмовника [2].

Отже, вплив цифрової чат-комунікації на мовленнєву культуру є глибоким і далекосяжним. Він стимулює появу нових мовних форм, змінює граматичні й лексичні структури, підсилює емоційно-візуальний компонент спілкування. Мультиmodalність мережового спілкування відображає глобальну тенденцію переходу від вербальної до змішаної, багатоканальної комунікації. З одного боку, інтернет комунікація сприяє культурному обміну, мінімізує затрати часу на спілкування, формує нові моделі взаємодії та поведінки, з іншого – відбувається порушення мовних норм, кидається виклик традиційним нормам, розгортаючи дискусії про баланс між чіткістю і креативністю. Необхідно ставитися до цих змін зважено та відповідально.

Подальші дослідження представленої теми можуть стосуватися різних аспектів впливу цифрової чат-комунікації на мовленнєву культуру українського користувача, з урахуванням мовно-культурного відродження на фоні сучасних українських реалій.

### Література

1. Гаврелюк О., Гаврилук О., Гнатюк А. Взаємовплив соціальних мереж і масової культури: роль і значення алгоритмів *Питання культурології*. 2023. № 42. С. 90–101. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293710> (дата звернення: 02.11.2025).

2. Книш Т. В., Близнюк Л. М., Козак А. В. Вплив мовленнєвого спілкування в інтернеті на мовно-культурні аспекти сучасного суспільства *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74), № 1, ч. 1. С. 20–26. URL: [https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/1\\_2024/part\\_1/6.pdf](https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/1_2024/part_1/6.pdf) (дата звернення: 02.11.2025).

3. Multipost Digital. Соціальні мережі та трансформація мовлення: емодзі, GIF та хештеги *Multipost Digital*. URL: <https://www.multipostdigital.com/blog/nm8i0livjbx4rm4th30bpkz3rpi8in> (дата звернення: 02.11.2025)

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31021>

Масліч Анатолій

Військова академія (м.Одеса)

### УСВІДОМЛЕНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Сучасний етап розвитку вищої освіти позначений активним впровадженням технологій штучного інтелекту (ШІ) у різні галузі знань, зокрема у процес вивчення іноземних мов. Науковці відзначають, що